

Zhydachiv

```

var DrawingManagerData = {"mapZoom":13,"mapCenter":["49.3866241851","24.1239670111"],"
mapObjects":[{"title":"Zhydachiv","type":"marker","coordinates":["49.3852231837","24.141682465
3"]}]}; var GoogleMaps = { map: null, mapZoom: (DrawingManagerData == "" ? 4 :
DrawingManagerData.mapZoom), mapCenter: (DrawingManagerData == "" ? new
google.maps.LatLng(24.886436490787712, -70.2685546875) : new
google.maps.LatLng(DrawingManagerData.mapCenter[0], DrawingManagerData.mapCenter[1])),
existingAreas: (DrawingManagerData == "" ? "" : DrawingManagerData.mapObjects),
renderedAreas: [], drawingManager: null, markerIcons: { "regular" : "http://icons.iconarchive.com/ico
ns/icons-land/vista-map-markers/32/Map-Marker-Marker-Outside-Chartreuse-icon.png", "hovered" : "
http://icons.iconarchive.com/icons/icons-land/vista-map-markers/64/Map-Marker-Marker-Outside-Azur
e-icon.png"}, init: function() { //Define Map Center View var mapOptions = { zoom: this.mapZoom,
center: this.mapCenter, mapTypeControlOptions: { mapTypeIds:
[google.maps.MapTypeId.ROADMAP,google.maps.MapTypeId.TERRAIN,
google.maps.MapTypeId.SATELLITE] }, mapTypeId: google.maps.MapTypeId.TERRAIN }; this.map =
new google.maps.Map(document.getElementById('map-canvas'), mapOptions); //draw existing areas
this.drawExistingAreas(); }, drawExistingAreas: function() { for (var i in this.existingAreas) { //handle
polygons if ( this.existingAreas[i].type == "polygon" ) { var paths = []; for (var point in
this.existingAreas[i].coordinates) { paths.push(new google.maps.LatLng (
this.existingAreas[i].coordinates[point][0], this.existingAreas[i].coordinates[point][1] ) ); } var area =
new google.maps.Polygon({ paths: paths, strokeColor: '#FF0000', strokeOpacity: 0.8, strokeWeight:
2, fillColor: '#FF0000', fillOpacity: 0.35, title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type
}); area.setMap(this.map); this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } //handle markers if (
this.existingAreas[i].type == "marker" ) { var position = new
google.maps.LatLng(this.existingAreas[i].coordinates[0][0], this.existingAreas[i].coordinates[0][1]);
var marker = new google.maps.Marker({ position: position, icon: GoogleMaps.markerIcons.regular,
title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type }); marker.setMap(this.map);
this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } } }, drawLabel: function( object ) { var marker = new
MarkerWithLabel({ position: new google.maps.LatLng(object.coordinates[0][0],
object.coordinates[0][1]), map: this.map, labelContent: object.title, labelAnchor: new
google.maps.Point(30, 20), labelClass: "drawing_manager_read_only_label", // the CSS class for the
label labelStyle: {opacity: 1}, icon: "http://placeholder.it/1x1", visible: true }); } } jQuery(function() {
GoogleMaps.init(); });
שם בפולנית: Żydaczów

```

שם באוקראינית: Жидачів

שם בעברית: ז'ידאצ'וב

שם בידיש: זידיטשוב (Zidichov)

השנה	כלל האוכלוסיה	היהודים	נתוני אוכלוסייה:
1765	(?)	199	
1880	2431	700	
1890	2647	741	
1900	3347	870	
1910	3873	892	
1921	3823	823	

הערות:

זידטשוב ממוקמת על הגדה המזרחית של נהר סטרי, לא הרחק ממפגשו של הנהר עם נהר הדנייסטר. זידטשוב יושבת על אם הדרך בין סטרי ורוהאטין, וכ 45 ק"מ דרומית ללבוב. עיר זו הייתה שייכת כבר בשנת 1387 למלך הפולני, וקיבלה זכויות של עיר מן המלך ולדיסלאב יאגילו (Jagiełło Władysław) בשנת 1393, והיא הוענקה לאחיו, הנסיך בוליסלאב ביחד עם שאר המחוז. מיקומה הגיאוגרפי חייב את מלכי פולין לבצר את העיר מפני התקפות הטטארים והעות'מנים, אשר הרסו אותה מספר פעמים. מתוך ניסיון לסייע למצבה הכלכלי של העיר, קיבלה זידטשוב בשנת 1546 זכויות לקיים עוד 3 ירדים בשנה. אחד מענפי הכלכלה המרכזיים בעיר היה מסחר במלח, מלבד מכירת התוצרת החקלאית של האחוזה והכפרים השייכים לעיר.

היהודים

היהודים חיו בזידטשוב עוד לפני אמצע המאה ה 15, אז נזכרים לראשונה יהודים מזידטשוב. בשנות הששים של המאה ה 15 ישב בזידטשוב יהודי בשם שמשון מזידטשוב שהיה חוכר וסוחר חשוב, אשר הלווה כספים בסכומים גבוהים מאוד. ר' שמשון מזידטשוב קיבל מידי המלך קאז'ימיר היגלוני (Jagiellończyk Kazimierz) כאות הוקרה על נאמנותו וסיועו לפיתוח הכלכלי של המדינה, את מכרות המלח בדולינה למשך 3 שנים. עיקר פרנסתם של יהודי זידטשוב היה במסחר, בחכירות שונות ובייצור ושיווק משקאות חריפים. במאה ה 18 קהילת זידטשוב הייתה אחת הקהילות המרכזיות באזור, וחלשה בין השאר גם על קהילת בוליוחוב המרוחקת ממנה כ 40 ק"מ. קהילת זידטשוב נודעה בעיקר בזכותו של ר' צבי הירש אייכנשטיין, האדמו"ר מזידטשוב, שפעל בכל מזרח גליציה בראשית המאה ה 19. ר' צבי הירש היה דמות בולטת במלחמה עם ראשוני המשכילים בגליציה, ובפרט אויבו של המשכיל יוסף פרל. הלה הגיש מספר תלונות ומסירות כנגד ר' צבי הירש, מתוך הבנה שפעילותו פוגעת בבית הספר בשפה הגרמנית שהקים בטרנפול (כ 150 ק"מ מזרחית לזידטשוב). אמנם, ר' צבי הירש נזכר אצל רבים מן המשכילים כגורם המתנגד להם ובמקרים רבים הלשינו עליו לשלטונות ואף הביאו לגירוש מעיר אחת לפחות, אך היו שראו בו 'איש אשר בכוחו להנהיג ק' אלפים מישראל'. הוא אף השפיע על מינוי שוחטים בקהילות שונות, והוזמן בידי השלטונות האוסטרית לכינוס רבנים בשל מעמדו והשפעתו. ר' צבי הירש הטיף ללימוד הקבלה, ואף עסק בהדפסת ספרי קבלה ובחיבורים פרי ידו בתחום זה, ונוסף על כך היה למדן תלמודי. שני אחייניו – ר' יצחק אייזיק מזידטשוב ור' יצחק אייזיק יהודה יחיאל ספרין מקורמנא היו בין ממשיכי דרכו, וכן תלמידו ר' צבי אלימלך מדינוב. הללו הקימו חצרות חסידים גדולות, והיו פוריים מאוד בתחום היצירה הקבלית והתלמודית, ונודעו כבעלי מופתים. ר' צבי הירש דרש מתלמידיו עצמאות מחשבתית וביקורתית, וזו ניכרת מאוד גם בהגותו של ר' יצחק אייזיק מקורמנא. בני משפחת אייכנשטיין המשיכו לכהן כאדמו"רים בזידטשוב עד מלחמת העולם השנייה. ב 1906 נבחר יהודי לראשות העיר גם בתמיכתם של פולנים ואוקראינים. בתקופה זו החלה גם פעילות ציונית בעיר, ונוסד בה סניף של ארגון 'תקוות ציון' בשנת 1907. מלחמת העולם הראשונה

בשונה מקהילות אחרות, קהילת זידטשוב לא נפגעה באופן קשה בתקופת מלחמת העולם הראשונה, ועל כך מעידים מספרם היציב של היהודים בעיר. כך גם הפעילות הכלכלית של תושבי זידטשוב לא נפגעה באופן קשה, כמו שאירע בערים אחרות במזרח גליציה. בין שתי המלחמות עסקו יהודי זידטשוב במסחר, ברוכלות, במלאכות שונות, פועלים שכירים, ומעט בחקלאות. בבחירות בשנת 1927 נבחרו לעירייה נציגי 'הבלוק היהודי לאומי', בראשות רב העיר ממשפחת האדמו"רים, ר' אליהו אייכנשטיין. בבחירות הללו 'אגודת ישראל שתפה פעולה עם 'מפלגת האנדקים' ('המפלגה הדמוקרטית הלאומית') הפולנית, מפלגה שהרימה את נס האנטישמיות בשנות השלושים. בשנת 1933 נבחר רק יהודי אחד למועצת העיר. מלחמת העולם השנייה

עם פרוץ המלחמה והכיבוש הסובייטי, נאלצו הסוחרים ובעלי המלאכה היהודיים להתאגד, וחלק מן היהודים הועסקו במנהל העירוני. הפעילות הפוליטית לגווניה נאסרה, בדומה לשאר קהילות גליציה תחת הכיבוש הסובייטי. ב 03.07.1941 נכנסו כוחות הצבא הגרמני הנאצי לזידטשוב, ועם כניסתם החלו הלאומנים האוקראינים להתנכל ליהודים ולשדוד רכוש, לתקוף ולעיתים אף לרצוח מיהודי זידטשוב וכפרי הסביבה. היהודים אולצו לסמן עצמם, והוגבל חופש התנועה שלהם, ובנוסף נשלחו רבים לעבודות כפייה שונות. בסתיו 1941 נשלחו צעירים יהודים מזידטשוב למחנות עבודה, ובקיץ 1942 הוצאו כמה משפחות מזידטשוב והועברו לסטרי. ב 04-05.09.1942 רוכזו כמה מאות מיהודי זידטשוב ונשלחו למחנה ההשמדה בעלז'ץ, ובסוף אותו חודש רוכזו שאר יהודי זידטשוב ונשלחו לגטו בסטרי וזידטשוב הוכרזה כ'יודנריין' = נקייה מיהודים. מעט מן היהודים שהצליחו לברוח ליערות ולהתחבא שם נרצח בידי האיכרים האוקראינים או שהוסגר לידי הגרמנים הנאצים, ורק בודדים שרדו את המלחמה.

(רועי גולדשמידט)

מקורות:

פנקסי הקהילות, זידאצ'וב, עמ' 215-216.

רפאל מאהלר, החסידות וההשכלה, מרחביה 1961.

יונתן מאיר, חסידות מדומה, ירושלים תשע"ד.

רעיה הרן, רעיה הרן, 'חירות בתוך אמונה : ההטפה ללימוד הנגלה והנסתר בהגות הצדיקים לבית זידטשוב-קומרנה', ספר זיכרון לגרשם שלום, א, (תשס"ז), עמ' 305-352.

אזור היסטורי-תרבותי: Eastern Galicia

פריטים רלוונטיים לקהילה

שנה	סוג הפריט	כותרת
1931	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Arkusze powiatowe Drugiego powszechnego spisu ..."
1768	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Inwentarz domu Josia Antucowicza w Żydaczowie"
1922	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Sprawozdania sytuacyjne starostw z ruchu zawod..."
1931	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Wykazy statystyczne układu sił politycznych i ..."
1939	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Wykazy statystyczne układu sił politycznych i ..."
1932	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Wykazy statystyczne układu sił politycznych i ..."
1930	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"Zestawienia kwartalne układu sił politycznych ..."
1915	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"O высылке заложников", в т.ч. об арестах, вз..."
1914	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"O неблагонадежных элементах Галиции", в т.ч."
1882	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	"1. Okólniki, sprawozdania, korespondencja i inn..."

פריטים נוספים

<http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/111119> Source URL: